

kort anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling her i Tinget.

Medens jeg fuldt ud kan tiltræde de tre første Paragraffer, synes jeg ikke, der er Grund til, at der som foreslaaet i § 4 skulde være Udsigt til Erstatning for Forpagterne eller de Ejere, der modsætter sig Arbejderne; der kan ikke være Tale om nogen som helst generende Virksomhed hyerken fra Jordlovsudvalgets, Arkitekternes eller Landinspektørernes Side lige saa lidt som fra Husmændenes Side, men muligvis maa denne Paragraf med, for at Lovforslaget kan faa en lettere Gang gennem Tinget. Jeg skal, som sagt, anbefale Lovforslaget til en hurtig og velvillig Behandling her i Tinget.

Rahbek: Hensigten med dette Lovforslag er at skaffe de Husmænd, som skal have den udstykkede Jord i Besiddelse, Adgang til i god Tid at foretage de Forarbejder paa Jorden, der er nødvendige, for at Udstykningen kan finde Sted. Jeg finder det fuldstændig berettiget, at der tilstedes en saadan Adgang, vel at mærke, naar det kan ske, uden at den anden Parts Interesser trædes for nær. Jeg maa tilstaa, at jeg er fuldstændig uenig med den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, Hr. Olufson, naar han mener, at der ikke er nogen Begrundelse for § 4; det er jo vor Opgave herinde at varetage alle Interesser, og det maa vi ogsaa i dette Tilfælde. Vi fra vor Side maa derfor ønske, at Sagen underkastes en ganske kort Behandling i et Udvalg for at faa undersøgt, om der virkelig er berettigede Interesser, der trædes for nær.

Ulrich: Det foreliggende Lovforslag gaar jo ud paa at give Jordlovsudvalget Adgang til fra 1. November at færdes paa den Jord, som skal udstykkes til den kommende 1. April samt betales og overtages til den 1. April. Men ikke nok hermed. Det kræves ogsaa, at denne Ret skal gives til Medlemmer af Husmandsbrugskommissioner og til Landinspektører og fra 1. Januar endvidere til jordsøgende Husmænd. Der skal altsaa gives en hel Mængde forskellige Institutioner Ret til at foretage en hel Del Ting paa den Jord, som de ingen Adkomst har til inden den Dag, da Overtagelsen finder Sted. Vi fra vor Side maa mene, at dette er et Indgreb i den grundlovmæssige Ejendomsret, og vi maa derfor modsætte os en saadan Lovgivning. Der maa dog efter vor Mening være en Grænse for, hvad Staten kan gaa med til i Retning

af Smaatskaarenhed og Fedteri, og der maa dog være en Grænse for, hvad man fra Lovgivningsmagtens Side kan gaa med til. Det, det her drejer sig om, er, at den rige Jordfond vil tiltvinge sig nogle Rettigheder, som en privat Mand ikke kan opnaa.

Dersom et privat Menneske ønsker at disponere paa forskellig Maade over en Ejendom, som vedkommende køber et halvt Aar forud, før Overtagelsen skal finde Sted, vil der uvægerligt i Købekontrakten komme til at afspejle sig noget om dette Forhold, nemlig derved, at Ejendommen bliver dyrere. Vi maa da spørge: Vil man virkelig fra Lovgivningsmagtens Side gaa med til en Særlovgivning paa dette Omraade, hvorved der gives den rige Jordfond en anden Ret, end der i al Almindelighed er gældende her i Landet? Vil det ikke være rimeligt, at den rige Jordfond, dersom den ønsker at disponere over denne Jord ved at foretage en eller anden Foranstaltning paa den, ogsaa overtager den Jord paa det Tidspunkt, hvor disse Foranstaltninger ønskes truffet? Spiller det overhovedet nogen som helst Rolle for Jordfonden, om den overtager Jorden den 1. November eller den 1. April, udover dette, at den kommer til svare de Skatter og Afgifter, der hviler paa denne Jord, og som jeg mener, man med fuld Ret kan kræve maa svares af den, naar den vil benytte Jorden? Med hvilken Ret kræver man, at den retsmæssige Ejer eller Bruger af denne Jord skal afgive sin Ejendomsret eller Brugsret uden at faa noget derfor? Det maa dog være et billigt Krav, om man forlanger, at Jordfonden svarer de Afgifter, der hviler paa Jorden i den Periode, hvori den ønsker paa et eller andet Omraade at faa Ret til at benytte denne Jord. Jeg kan ikke tænke mig, at den høje Rigsdag virkelig vil gaa med til at gøre et saa eklatant Indgreb i Ejendomsretten, som en saadan Særlovgivning vil betyde. Mit Parti maa paa det bestemtteste afvise et saadant Forsøg paa at give en Særlovgivning paa et Omraade, hvor Særlovgivning i al Almindelighed vil svække Folks Retsbegreber og i Særdeleshed vil svække de Menneskers Retsbegreber, overfor hvem der i Kraft af en saadan Lov vil kunne foretages betydelige Indgreb.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne pure afvise det foreliggende Lovforslag.

Niels Frederiksen: Jeg kan paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Forslag til hurtig Vedtagelse af den høje Rigsdag. Jeg vil meget indtrængende anbefale en hur-